Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2026/247

3.2.2026.

KOMISIJAS REGULA (ES) 2026/247

(2026. gada 2. februāris),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 300/2008 groza attiecībā uz kvalitātes kontroles valsts programmu specifikācijām civilās aviācijas drošības jomā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 300/2008 (2008. gada 11. marts) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas drošības jomā un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2320/2002 ([1]), un jo īpaši tās 11. panta 2. punkta pirmo daļu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 18/2010 ([2]) Regulai (EK) Nr. 300/2008 tika pievienots II pielikums par kopējām specifikācijām kvalitātes kontroles valsts programmām, kas dalībvalstīm jāīsteno civilās aviācijas drošības jomā.

(2) Ņemot vērā to, ka kopš II pielikuma pieņemšanas starptautiskie standarti, prakse, metodoloģija un rīki, ar ko uzrauga atbilstību civilās aviācijas drošības noteikumiem, ir pastāvīgi pilnveidoti, ir svarīgi grozīt kvalitātes kontroles valsts programmu spēkā esošās specifikācijas un tās attiecīgi atjaunināt.

(3) Konkrēti, 1944. gada 7. decembra Čikāgas konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 17. pielikumam ir pievienoti divi jauni standarti, saskaņā ar kuriem līgumslēdzējām valstīm ir jānodrošina, ka to civilās aviācijas drošības kvalitātes kontroles valsts programmās ir noteikti procesi informācijas ziņošanai par nelikumīgas iejaukšanās gadījumiem un saistītajām sagatavošanās darbībām (5.1.6. standarts), kā arī konfidenciāla ziņošanas sistēma, kas ļauj analizēt drošības informāciju, ko sniedz tādas personas kā pasažieri, gaisa kuģa apkalpe un lidlauka personāls (3.5.1. standarta d) punkts).

(4) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 300/2008 11. panta 2. punkta trešo daļu dalībvalsts īstenotai kvalitātes kontroles valsts programmai jāļauj ātri konstatēt un novērst trūkumus. Lai efektīvāk sasniegtu šo mērķi, 3. apsvērumā minētie jaunie *ICAO* standarti būtu jāatspoguļo civilās aviācijas drošības kvalitātes kontroles valsts programmās.

(5) Lai informētu politikas veidotājus, vienkāršotu par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu atbildīgo ekspluatantu un subjektu veikto ziņošanu un atbalstītu atbilstību attiecīgajiem Čikāgas konvencijas 17. pielikumā noteiktajiem standartiem, jo sevišķi būtu jāizveido vienota sistēma ar aviācijas drošību saistītu atgadījumu datu vākšanai, kopīgošanai un analīzei, tādējādi aizstājot pašreizējo regulatīvo vidi, kas ir sadrumstalota valstu līmenī.

(6) Lai nodrošinātu ziņošanas mehānisma rezultativitāti un efektivitāti, vienotajā sistēmā būtu jāprasa, lai ekspluatanti un subjekti, kas atbild par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, noteiktos termiņos, kas atkarīgi no tā, cik nopietna un tūlītēja ir ietekme uz aviācijas drošību, ziņotu attiecīgajām iestādēm informāciju par aviācijas drošības incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un saistītajām sagatavošanās darbībām, un tiem būtu jāievieš iekšēja ziņošanas sistēma, kas jāizmanto visam to personālam. Izveidojot iekšējās ziņošanas sistēmas, ekspluatantiem un subjektiem būtu jāizraugās atbildīgās personas vai struktūras, jāuzlabo datu konsekvence, jāpieņem darbā un jāapmāca personas, kam uzticēts veikt ziņošanas uzdevumus, jāstandartizē ziņošanas veidlapas un jāizmanto kopēja klasifikācija.

([1]) OV L 97, 9.4.2008., 72. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/300/oj.
([2]) Komisijas Regula (ES) Nr. 18/2010 (2010. gada 8. janvāris), ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 300/2008 attiecībā uz kvalitātes kontroles valsts programmu specifikācijām civilās aviācijas drošības jomā (OV L 7, 12.1.2010., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/18(1)/oj).

(7) Šajā regulā noteiktie pienākumi ziņot informāciju par aviācijas drošības atgadījumiem, incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un saistītajām sagatavošanās darbībām neskar pašreizējos Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 376/2014 ([3]) un tās īstenošanas noteikumos izklāstītos ziņošanas pienākumus, kas attiecas uz dažiem aviācijas drošības atgadījumiem, kuri ietekmē aviācijas drošumu. Minētie īstenošanas noteikumi tiks grozīti, lai ņemtu vērā šīs regulas noteikumus.

(8) Lai nodrošinātu vajadzīgā līmeņa konfidencialitāti, ziņojumos ietvertā informācija būtu jāaizsargā tās apstrādes un glabāšanas laikā un šāda informācija nebūtu jāizmanto citiem mērķiem kā vien aviācijas drošībai. Ziņotāja un ziņojumā minēto personu identitātes konfidencialitāte būtu jāaizsargā, ievērojot valsts tiesību aktos noteiktās krimināl procesa, disciplinārās vai administratīvās procedūras prasības.

(9) Lai nodrošinātu visu nepieciešamo Komisijas, citu dalībvalstu, citu valsts iestāžu, tostarp aviācijas drošuma iestāžu, nozares un starptautisko partneru iniciatīvu savlaicīgumu, būtu jāizveido atbilstošas procedūras, kas vajadzības gadījumā ļauj kopīgot ziņojumos ietverto attiecīgo informāciju un informēt par turpmākiem kontroles pasākumiem.

(10) Lai nodrošinātu, ka aviācijas drošības atgadījumi un incidenti Savienībā tiek izskatīti rezultatīvi, dalībvalstīm būtu jāiesniedz Komisijai gada ziņojums, kas ietver statistiku par saņemtajiem ziņojumiem un to analīzi.

(11) Par aviācijas drošības atgadījumiem būtu jāziņo saskaņoti, šādā nolūkā izmantojot standartizētu veidni šādas informācijas ziņošanai. Minētā veidne ir izveidota, pamatojoties uz spēkā esošajiem norādījumiem, ko izstrādājusi Starptautiskā Civilās aviācijas organizācija un kas ir pieejami 2022. gada jūnijā publicētajā dokumentā par ziņošanu par aviācijas drošības atgadījumiem un incidentiem.

(12) Turklāt pieredze, kas gūta, īstenojot Regulas (EK) Nr. 300/2008 II pielikumu, kā arī atbilstības uzraudzības metodikas un nozaru terminoloģijas attīstība pasaules mērogā liecina, ka civilās aviācijas drošības kvalitātes kontroles valsts programmu kopējās specifikācijās ir vajadzīgi nelieli grozījumi. Šie grozījumi attiecas uz dažām definīcijām (piemēram, drošības pasākumi) un dažiem spēkā esošo noteikumu uzlabojumiem (piemēram, lidostu inspekciju biežuma noteikšana).

(13) Tāpēc Regula (EK) Nr. 300/2008 būtu attiecīgi jāgroza. Tiek uzskatīts, ka ieviešamo grozījumu skaits un apjoms būtiski maina pašreizējo Regulas (EK) Nr. 300/2008 II pielikumu, tāpēc ir lietderīgāk minēto pielikumu aizstāt.

(14) Lai izveidotu mehānismu un procesu, kas ļauj ziņot, klasificēt, apstrādāt, glabāt, aizsargāt, analizēt un apkopot informāciju par aviācijas drošības incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un saistītajām sagatavošanās darbībām, ir vajadzīgs pietiekams sagatavošanās periods. Tāpēc dažu pielikumā izklāstīto saistīto noteikumu piemērošana būtu jāatliek, lai dotu dalībvalstīm laiku, kas vajadzīgs prasību rezultatīvas un efektīvas izpildes nodrošināšanai.

(15) Ir notikusi apspriešanās ar ieinteresēto personu konsultantu grupu, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 300/2008 17. pantu, un šī grupa bija cieši iesaistīta jaunpievienoto prasību izstrādē attiecībā uz ziņošanu par aviācijas drošības atgadījumiem.

(16) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Regulas (EK) Nr. 300/2008 19. pantu izveidotā komiteja,

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 376/2014 (2014. gada 3. aprīlis) par ziņošanu, analīzi un turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz atgadījumiem civilajā aviācijā un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 996/2010 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/42/EK, Komisijas Regulas (EK) Nr. 1321/2007 un (EK) Nr. 1330/2007 (OV L 122, 24.4.2014., 18. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 300/2008 II pielikumu aizstāj ar šīs regulas pielikuma tekstu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 2. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

"II PIELIKUMS

KOPĒJĀS SPECIFIKĀCIJAS KVALITĀTES KONTROLES VALSTS PROGRAMMĀM, KAS DALĪBVALSTĪM JĀĪSTENO CIVILĀS AVIĀCIJAS DROŠĪBAS JOMĀ

1. DEFINĪCIJAS

1.1. Šajā pielikumā piemēro šādas definīcijas:

1) "gada satiksmes apjoms" ir kopējais to pasažieru skaits, kuri ielido, izlido vai atrodas tranzītā (uzskaitīti vienreiz);

2) "pilnvarotā iestāde" ir valsts iestāde, ko norīko dalībvalsts saskaņā ar 9. pantu un kas ir atbildīga par šīs valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanas koordinēšanu un uzraudzību;

3) "auditors" ir jebkura persona, kas pilnvarotās iestādes vārdā valstī veic atbilstības uzraudzības pasākumus;

4) "sertifikācija" ir oficiāls pilnvarotās iestādes vai tās vārdā sniegts izvērtējums un apstiprinājums tam, ka persona ir pietiekami kompetenta, lai pildītu auditora funkcijas pieņemamā līmenī, kuru definējusi pilnvarotā iestāde;

5) "atbilstības uzraudzības pasākumi" ir jebkura procedūra un process, ko izmanto, lai novērtētu šīs regulas un valsts aviācijas drošības programmas prasību izpildi;

6) "trūkums" ir neatbilstība kādai no aviācijas drošības prasībām;

7) "inspekcija" ir pārbaude, ko veic, lai pārliecinātos par drošības pasākumu un procedūru īstenošanu nolūkā noteikt, vai tie tiek veikti rezultatīvi un atbilstīgi noteiktajam standartam, kā arī lai konstatētu visus trūkumus;

8) "intervija" ir pārbaude, kuru auditors mutiski veic, lai pārliecinātos par noteiktu drošības pasākumu vai procedūru īstenošanu;

9) "novērojums" ir pārbaude, kuru auditors vizuāli veic, lai pārliecinātos par drošības pasākuma vai procedūras īstenošanu;

10) "atklāts tests" ir paziņots pārbaudījums, kurā piedalās drošības pārbaudītāji vai cits attiecīgais drošības personāls un kurā reālistiski imitē drošības kontroles veikšanu vai nelikumīgas iejaukšanās darbību, lai pārbaudītu vai novērtētu tādus elementus kā esošo drošības pasākumu īstenošanas rezultativitāte, minētā personāla kompetence un spējas izpildīt uzticētās funkcijas;

11) "attiecīgās iestādes" 19. nodaļā ir pilnvarotā iestāde vai jebkura cita valsts iestāde, kuras pienākums ir ziņot par aviācijas drošības atgadījumiem, incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un attiecināmām sagatavošanās darbībām;

12) "ziņotājs" ir jebkura juridiska vai fiziska persona, kas ziņo par drošības atgadījumu, incidentu, nelikumīgas iejaukšanās darbību, sagatavošanās darbību vai ziņo citu ar drošību saistītu informāciju saskaņā ar dalībvalstu noteiktu obligātas vai brīvprātīgas ziņošanas procesu;

13) "reprezentatīvs paraugs" ir izlase no iespējamām izvēlēm uzraudzībai, kas skaitliskā apjomā un tvērumā ir pietiekama, lai varētu izdarīt vispārinātus secinājumus par standartu ieviešanu;

14) "drošības audits" ir drošības pasākumu un procedūru padziļināta pārbaude, lai noteiktu, vai tie ir ieviesti pilnā apjomā un pastāvīgi;

15) "drošības incidents" ir drošības atgadījums, kas ietekmē vai varētu ietekmēt pasažieru, gaisa kuģa apkalpes, lidlauka personāla un plašas sabiedrības drošību;

16) “drošības atgadījums” ir jebkurš ar drošību saistīts notikums, kura rezultātā var pasliktināties drošības pasākumu rezultāts vai palielināties operacionālie riski vai kurš apdraud pasažieru, gaisa kuģa apkalpes, lidlauka personāla un plašas sabiedrības drošību, vai kurš ir potenciāls atbilstības pārkāpums. Tas ietver gadījumus, kad tiek konstatēta vai novērota civilās aviācijas aizsardzības ievainojamība pret nelikumīgas iejaukšanās darbībām;

17) “tests” ir aviācijas drošības pasākumu pārbaude, kuras laikā pilnvarotā iestāde imitē mēģinājumu veikt nelikumīgas iejaukšanās darbību, ar mērķi pārliecināties par esošo drošības pasākumu izpildes efektivitāti;

18) “verifikācija” ir darbība, ko veic auditors, lai pārliecinātos, vai konkrētais drošības pasākums ir faktiski ieviests;

19) “ievainojamība” ir jebkurš ieviesto pasākumu un procedūru vājais punkts, kuru var izmantot, lai veiktu nelikumīgas iejaukšanās darbību.

2. PILNVAROTĀS IESTĀDES PILNVARAS

2.1. Dalībvalstis pilnvarotajai iestādei piešķir pilnvaras, kas vajadzīgas, lai uzraudzītu, kā tiek izpildītas visas šajā regulā un tās īstenošanas aktos paredzētās prasības, kā arī lai nodrošinātu šo prasību izpildi, tostarp pilnvaras noteikt sankcijas atbilstīgi 21. pantam.

2.2. Pilnvarotā iestāde veic atbilstības uzraudzības pasākumus, un tai ir pilnvaras, kas vajadzīgas, lai pieprasītu, ka konstatētie trūkumi noteiktos termiņos tiek laboti.

2.3. Attiecībā uz trūkumu novēršanas darbībām un izpildes nodrošināšanas pasākumiem ievieš pakāpenisku un proporcionālu pieeju. Šajā pieejā ietilpst progresējoši pasākumi, kas jāturpina, līdz attiecīgais trūkums ir novērsts, tostarp:

a) rakstiski padomi un ieteikumi;

b) rakstisks oficiāls brīdinājums;

c) oficiāls pieprasījums nodrošināt atbilstību;

d) administratīvas sankcijas vai tiesvedība.

Pilnvarotā iestāde vienu vai vairākus no šiem pasākumiem var izlaist, jo īpaši gadījumā, ja trūkums ir nopietns vai atkārtojas.

3. KVALITĀTES KONTROLES VALSTS PROGRAMMAS MĒRĶI UN SATURS

3.1. Kvalitātes kontroles valsts programmas mērķi ir ar atbilstības uzraudzības pasākumiem pārbaudīt, vai aviācijas drošības pasākumi tiek rezultatīvi un pareizi īstenoti, un noteikt, cik lielā mērā ir panākta atbilstība šīs regulas noteikumiem un valsts civilās aviācijas drošības programmai.

3.2. Kvalitātes kontroles valsts programma iekļauj šādus elementus:

a) organizatoriskā struktūra, pienākumi un resursi;

b) auditoru amata apraksti un nepieciešamā kvalifikācija;

c) atbilstības uzraudzības pasākumi, tostarp drošības auditu piemērošanas joma, inspekcijas, testi un – faktiska vai potenciāla drošības noteikumu pārkāpuma gadījumā – izmeklēšanas, drošības auditu un inspekciju biežums, kā arī atbilstības klasifikācija;

d) apsekojumi, ja ir pamats atkārtoti izvērtēt ar drošību saistītās vajadzības;

e) trūkumu novēršanas darbības, detalizēti norādot kārtību, kā veicama ziņošana par trūkumiem, turpmākā kontrole un novēršana, lai nodrošinātu atbilstību aviācijas drošības prasībām;

f) piespiedu izpildes pasākumi un attiecīgā gadījumā sankcijas, kā precizēts šā pielikuma 2.1. un 2.3. punktā;

g) ziņošana par veiktajiem atbilstības uzraudzības pasākumiem, ja piemērojami, ietverot informācijas apmaiņu starp valsts iestādēm par atbilstības pakāpēm;

h) lidostas, ekspluatanta vai subjekta iekšējās kvalitātes kontroles pasākumu uzraudzības process;

i) process, kura mērķis ir protokolēt un analizēt kvalitātes kontroles valsts programmas rezultātus, lai tādējādi identificētu tendences un orientētu turpmākās politikas attīstību;

j) obligātās ziņošanas process, kā ikviens ekspluatants un subjekts, kas ir atbildīgs par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, praktiskā veidā un savlaicīgi sniedz attiecīgajām iestādēm informāciju par aviācijas drošības incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un saistītajām sagatavošanās darbībām;

k) konfidenciāla brīvprātīgas ziņošanas sistēma, kuras mērķis ir analizēt drošības informāciju, ko sniedz tādi avoti, kā sabiedrības locekļi, pasažieri, personāls, gaisa kuģa apkalpe, lidlauka personāls un jebkura cita persona aviācijas nozarē.

4. ATBILSTĪBAS UZRAUDZĪBA

4.1. Visas lidostas, ekspluatantus un citus subjektus, kuriem ir pienākumi aviācijas drošības jomā, regulāri uzrauga, lai nodrošinātu, ka kļūmes var ātri konstatēt un novērst.

4.2. Uzraudzību veic saskaņā ar kvalitātes kontroles valsts programmu, ņemot vērā apdraudējuma pakāpi, darbību veidu un būtību, īstenošanas standartu, attiecībā uz lidostām, ekspluatantiem un subjektiem īstenotās iekšējās kvalitātes kontroles rezultātus, kā arī citus faktorus un novērtējumus, kuri ietekmēs uzraudzības prioritātes un uzraudzības darbību veikšanas biežumu.

4.3. Uzraudzība ietver arī lidostu, ekspluatantu un subjektu veikto iekšējās kvalitātes kontroles pasākumu īstenošanu un rezultativitāti.

4.4. Katrā atsevišķā lidostā šī uzraudzība ietver virkni dažādu piemērotu atbilstības uzraudzības pasākumu, kuru rezultātā tiek iegūts visaptverošs priekšstats par drošības pasākumu īstenošanu attiecīgajā jomā.

4.5. Kvalitātes kontroles programmas vadību, prioritāšu noteikšanu un organizēšanu uzsāk neatkarīgi no to pasākumu operacionālas īstenošanas, kurus veic saskaņā ar valsts civilās aviācijas drošības programmu.

4.6. Atbilstības uzraudzības pasākumos ietilpst drošības audits, inspekcijas un testi.

5. METODOLOĢIJA

5.1. Uzraudzības darbību veikšanas metodoloģijai jāatbilst standartizētai pieejai, kas ietver uzdevumu izvirzīšanu, plānošanu, sagatavošanos, darbību uz vietas, konstatējumu klasifikāciju, ziņojuma pabeigšanu un korektīvās darbības.

5.2. Atbilstības uzraudzības pasākumu pamatā ir sistemātiska informācijas vākšana, izmantojot novērojumus, intervijas, dokumentu pārbaudes un verifikāciju.

5.3. Atbilstības uzraudzības pasākumos ietilpst kā paziņotie, tā arī nepaziņotie pasākumi.

6. DROŠĪBAS AUDITS

6.1. Drošības audits attiecas uz:

a) visiem lidostā īstenotajiem drošības pasākumiem vai

b) visiem drošības pasākumiem, kurus īsteno atsevišķā lidostā vai kādā lidostas terminālī vai kurus īsteno kāds ekspluatants vai kāds subjekts, vai

c) kādu atsevišķu valsts civilās aviācijas drošības programmas daļu.

6.2. Drošības audita veikšanai izmantojamo metodoloģiju izstrādā, ņemot vērā šādus elementus:

a) paziņojums par drošības audita veikšanu un attiecīgā gadījumā pirms audita aizpildāmas anketas nosūtīšana;

b) sagatavošanās posms, kurā ietilpst pirms audita aizpildītās anketas un citu būtisku dokumentu analīze;

c) pirmā informatīvā sanāksme ar lidostas/ekspluatanta/subjekta pārstāvjiem pirms uzraudzības darbības sākšanas uz vietas;

d) darbība uz vietas;

e) mutiska informēšana par rezultātiem un ziņošana;

f) ja tiek konstatēti trūkumi, korektīvās darbības un ar tām saistītā uzraudzība.

6.3. Lai varētu apstiprināt, ka drošības pasākumi ir īstenoti, drošības auditu veic, pamatojoties uz sistemātisku informācijas vākšanu, izmantojot vismaz vienu no turpmākajiem paņēmieniem:

a) dokumentu pārbaude;

b) novērojumi;

c) intervijas;

d) verifikācija.

6.4. Lidostās, kurās gada satiksmes apjoms pārsniedz 10 miljonus pasažieru, vismaz reizi četros gados veic drošības auditu, kurš attiecas uz visiem aviācijas drošības standartiem. Pārbaude attiecas uz reprezentatīvu informācijas paraugu.

7. INSPEKCIJAS

7.1. Inspekcija attiecas uz vismaz vienu tādu tieši saistītu I pielikumā un attiecīgajos īstenošanas aktos minēto drošības pasākumu kopumu, kuru uzrauga vienotas darbības satvarā vai atbilstīgā termiņā, kas parasti nepārsniedz trīs mēnešus. Pārbaude attiecas uz reprezentatīvu informācijas paraugu.

7.2. Tieši saistītu drošības pasākumu kopums ir kopums, kurā ietilpst vismaz divas no I pielikumā un attiecīgajos īstenošanas aktos minētajām prasībām, kam ir tik liela savstarpējā ietekme, ka izvirzītā mērķa sasniegšana nav pienācīgi izvērtējama, kā vien tās izskatot kopumā. Šajos pasākumu kopumos ietilpst tie, kas minēti šā pielikuma I papildinājumā.

7.3. Inspekcijas iepriekš nepaziņo. Ja pilnvarotā iestāde uzskata, ka tas nav iespējams, inspekciju var iepriekš paziņot. Inspekcijas veikšanai izmantojamo metodoloģiju izstrādā, ņemot vērā šādus elementus:

a) sagatavošanās posms;

b) darbība uz vietas;

c) mutiska informēšana par rezultātiem atkarībā no tā, cik bieži uzraudzības darbības veiktas un kādi bijuši to rezultāti;

d) ziņojums/protokols;

e) korektīvās darbības un to uzraudzība.

7.4. Lai varētu apstiprināt, ka drošības pasākumi ir iedarbīgi, inspekciju veic, pamatojoties uz sistemātisku informācijas vākšanu, izmantojot vismaz vienu no turpmākajiem paņēmieniem:

a) dokumentu pārbaude;

b) novērojumi;

c) intervijas;

d) verifikācija.

7.5. Lidostās, kurās gada satiksmes apjoms ir vairāk nekā 2 miljoni pasažieru, visi tieši saistīto I pielikuma 1.–6. nodaļā noteikto drošības pasākumu kopumi ir jāinspicē ne retāk kā ik pēc 12 mēnešiem, ja vien tajā pašā laikā attiecīgajā lidostā nav veikts audits. Visu to drošības pasākumu inspekciju biežumu, uz kuriem attiecas I pielikuma 7.–12. nodaļa, nosaka pilnvarotā iestāde, pamatojoties uz riska novērtējumu.

7.6. Ja dalībvalstī nav tādas lidostas, kurā gada satiksmes apjoms pārsniedz 2 miljonus pasažieru, 7.5. punkta prasības piemēro tai šīs dalībvalsts teritorijā esošai lidostai, kurā ir salīdzinoši lielākais gada satiksmes apjoms.

7.7. Inspekciju biežumu lidostās, kurās gada satiksmes apjoms nepārsniedz 2 miljonus pasažieru, kā arī ekspluatantu un subjektu inspekciju biežumu nosaka pilnvarotā iestāde, ņemot vērā 4.2. punktā minētos elementus. Biežums attiecas uz visu attiecīgo tieši saistīto I pielikuma 1.–12. nodaļā noteikto drošības pasākumu kopumu uzraudzību.

8. TESTI

8.1. Testus veic, lai pārbaudītu turpmāk uzskaitīto drošības pasākumu īstenošanas rezultativitāti vismaz visās lidostās, uz kurām attiecas 7.5. un 7.6. punkts:

a) piekļuves kontrole ierobežotas iekļuves drošības zonās;

b) tādu personu pārbaude, kas nav pasažieri, un līdzi paņemtu priekšmetu pārbaude;

c) gaisa kuģa aizsardzība;

d) pasažieru un rokas bagāžas pārbaude;

e) reģistrētās bagāžas aizsardzība;

f) kravas vai pasta pārbaude;

g) kravas un pasta aizsardzība.

Testiem, ko jāveic lidostās, uz kurām neattiecas 7.5. un 7.6. punkts, prioritātes nosaka, izstrādājot atbilstības uzraudzības pasākumu gada plānu.

8.2. Pilnvarotā iestāde, pamatojoties uz riska novērtējumu, var veikt testus, lai pārbaudītu šādu papildu drošības pasākumu īstenošanas rezultativitāti:

a) transportlīdzekļu pārbaude;

b) gaisa kuģa pārmeklēšana drošības nolūkā;

c) reģistrētās bagāžas pārbaude;

d) lidojuma laikā patērējamo krājumu un lidostu krājumu pārbaude;

e) lidojuma laikā patērējamo krājumu un lidostu krājumu aizsardzība;

f) lidostas objektu un perimetra aizsardzība.

8.3. Ņemot vērā tiesiskās, drošuma un operacionālās prasības, izstrādā testa protokolu un ar to saistīto metodoloģiju. Šai metodoloģijai jāaptver šādi elementi:

a) sagatavošanās posms;

b) darbība uz vietas;

c) mutiska informēšana par rezultātiem atkarībā no tā, cik bieži uzraudzības darbības veiktas un kādi bijuši to rezultāti;

d) ziņojums/protokols;

e) korektīvās darbības un ar tām saistītā uzraudzība.

8.4. Testu biežumu nosaka pilnvarotā iestāde, ņemot vērā 4.2. punktā minētos elementus.

8.5. Gadījumos, kad nav iespējams iegūt reprezentatīvu testu paraugu, piemēram, tāpēc, ka daži drošības pasākumi tiek īstenoti ierobežotā apmērā, vai ja vietējie apstākļi mazinātu testu rezultativitāti, testus var aizstāt vai papildināt ar atklātiem testiem.

9. APSEKOJUMI

9.1. Apsekojumus veic ikreiz, kad pilnvarotā iestāde atzīst vajadzību atkārtoti izvērtēt darbības, lai konstatētu un novērstu jebkādas ievainojamības. Ja ir konstatēts kāda ievainojamība, pilnvarotā iestāde pieprasa, lai tiktu īstenoti ar apdraudējumu samērīgi aizsardzības pasākumi.

10. ZIŅOŠANA PAR ATBILSTĪBAS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMIEM

10.1. Par atbilstības uzraudzības pasākumiem ziņo vai tos protokolē standartizētā formātā, kuram atbilstoši iespējams pastāvīgi analizēt pastāvošās tendences.

10.2. Standartizētajā formātā iekļauj šādus elementus:

a) darbības veids;

b) uzraudzītā lidosta, ekspluatants vai subjekts;

c) darbības datums un laiks;

d) konkrēto darbību veicošo auditoru vārds un uzvārds;

e) darbības tvērums;

f) konstatējumi un attiecīgie valsts civilās aviācijas drošības programmas noteikumi;

g) atbilstības klasifikācija;

h) attiecīgā gadījumā ieteikumi korektīviem pasākumiem;

i) attiecīgā gadījumā korektīvo pasākumu izpildei noteiktais grafiks.

10.3. Ja ir konstatēti trūkumi, pilnvarotā iestāde relevantos konstatējumus paziņo attiecīgajai uzraugāmajai lidostai, ekspluatantiem vai subjektiem.

11. KOPĒJĀ ATBILSTĪBAS KLASIFIKĀCIJA

11.1. Atbilstības uzraudzības pasākumos novērtē valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, šādā nolūkā izmantojot saskaņotu atbilstības klasifikācijas sistēmu, kas noteikta II papildinājumā.

12. TRŪKUMU NOVĒRŠANA

12.1. Konstatēto trūkumu novēršanai jānotiek nekavējoties. Ja nav iespējams trūkumus novērst nekavējoties, jāveic kompensējoši pasākumi. Ja drošības pasākuma īstenošanas vispārējās uzraudzības satvarā individuālu vai atsevišķu kļūmju dēļ konstatēts atbilstības līmenis "atbilst, bet ir vēlami uzlabojumi", arī šīs nepilnības novērš.

12.2. Pilnvarotā iestāde pieprasa, lai lidostas, ekspluatanti un subjekti, kam piemēro atbilstības uzraudzības pasākumus, iesniegtu apstiprināšanai rīcības plānu visu ziņojumos izklāstīto trūkumu risināšanai, kā arī korektīvo pasākumu īstenošanas grafiku, un paziņotu, kad šīs korektīvās darbības ir pabeigtas.

13. AR KOREKTĪVO PASĀKUMU VERIFIKĀCIJU SAISTĪTĀ TURPMĀKĀ KONTROLE

13.1. Pēc tam, kad uzraugāmā lidosta, ekspluatants vai subjekts apstiprina, ka pieprasītie korektīvie pasākumi ir veikti, pilnvarotā kompetentā iestāde pārbauda, kā tie ir īstenoti.

13.2. Turpmākās kontroles darbībās izmanto vispiemērotāko uzraudzības metodi.

14. AUDITORU DARBGATAVĪBA

14.1. Katra dalībvalsts nodrošina, lai pilnvarotās iestādes rīcībā – tieši vai tās pārraudzībā – būtu pietiekams skaits auditoru visu atbilstības uzraudzības pasākumu veikšanai.

15. AUDITORU KVALIFIKĀCIJAS KRITĒRIJI

15.1. Visas dalībvalstis nodrošina, lai auditoriem, kas pilda funkcijas pilnvarotās iestādes vārdā:

a) nebūtu nekādu līgumisku vai finansiālu saistību ar uzraugāmo lidostu, ekspluatantu vai subjektu un

b) būtu nepieciešamā kompetence, tostarp pietiekama teorētiskā un praktiskā pieredze attiecīgajā jomā.

Auditorus pilnvarotā iestāde sertificē vai tiem piešķir līdzvērtīgu apstiprinājumu.

15.2. Auditoriem ir šāda kompetence:

a) izpratne par pašlaik piemērotajiem drošības pasākumiem un to, kā šos pasākumus piemēro pārbaudāmajām darbībām, tostarp:

— izpratne par drošības principiem,

— izpratne par uzraudzīšanas uzdevumiem,

— izpratne par faktoriem, kas ietekmē cilvēka rīcību;

b) praktiskās zināšanas par drošības tehnoloģijām un paņēmieniem;

c) zināšanas par atbilstības uzraudzības principiem, procedūrām un paņēmieniem;

d) praktiskās zināšanas par pārbaudāmajām darbībām;

e) izpratne par auditora nozīmi un pilnvarām.

15.3. Auditori periodiski piedalās mācībās tik bieži, cik nepieciešams, lai auditori pienācīgā līmenī uzturētu jau apgūtās zināšanas un iegūtu jaunas zināšanas atbilstīgi jaunākajām norisēm drošības jomā.

16. AUDITORU PILNVARAS

16.1. Auditoriem, kas veic uzraudzības darbības, ir jābūt piešķirtām pietiekamām pilnvarām, lai tie varētu iegūt savu pienākumu pildīšanai nepieciešamo informāciju.

16.2. Auditoriem ir personu apliecinošs dokuments, kas pilnvarotās iestādes vārdā ļauj veikt atbilstības uzraudzības pasākumus un tiem nodrošina piekļuvi visām vajadzīgajām zonām.

16.3. Auditoriem ir tiesības:

a) uzraudzības veikšanas nolūkā iegūt tūlītēju piekļuvi visām attiecīgajām zonām, tostarp gaisa kuģiem un ēkām, un

b) pieprasīt, lai drošības pasākumi tiktu pareizi īstenoti vai atkārtoti.

16.4. Ņemot vērā auditoriem piešķirtās pilnvaras, pilnvarotā iestāde rīkojas saskaņā ar 2.3. punktu šādos gadījumos:

a) auditora darba tīša traucēšana vai pretošanās tam;

b) nespēja vai atteikšanās sniegt auditora pieprasīto informāciju;

c) kad krāpšanas nolūkā auditoram ir sniegta nepatiesa vai maldinoša informācija, un

d) kad maldināšanas nolūkā kāds ir nepatiesi uzdevies par auditoru.

17. PARAUGPRAKSE

17.1. Dalībvalstis informē Komisiju par paraugpraksi attiecībā uz kvalitātes kontroles programmām, audita metodoloģiju un auditoriem. Komisija šo informāciju nodod dalībvalstīm.

18. ZIŅOŠANA KOMISIJAI PAR ATBILSTĪBAS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMIEM

18.1. Dalībvalstis ik gadus iesniedz ziņojumu Komisijai par pasākumiem, kas veikti, lai izpildītu to saistības saskaņā ar šo regulu, un par aviācijas drošības stāvokli lidostās, kuras atrodas to teritorijā. Pārskata periods ziņojuma iesniegšanai ir no 1. janvāra līdz 31. decembrim. Ziņojuma iesniegšanas termiņš ir trīs mēneši pēc pārskata perioda beigām.

18.2. Ziņojuma saturam jāatbilst III papildinājumam, un ir jāizmanto Komisijas piedāvātā veidne.

18.3. Komisija darīs zināmus dalībvalstīm galvenos no šiem ziņojumiem gūtos secinājumus.

19. ZIŅOŠANA PAR AVIĀCIJAS DROŠĪBAS ATGADĪJUMIEM, INCIDENTIEM, NELIKUMĪGAS IEJAUKŠANĀS DARBĪBĀM UN SAISTĪTAJĀM SAGATAVOŠANĀS DARBĪBĀM

19.1. Ja pilnvarotā iestāde konstatē nelikumīgas iejaukšanās darbību vai aviācijas drošības incidentu, kas ir noticis vai var notikt un kas nopietni ietekmē vai varētu nopietni ietekmēt aviācijas drošības līmeni Savienībā vai starptautisko aviācijas drošības sistēmu, vai saņem informāciju par šādu darbību vai incidentu, tā pēc iespējas drīzāk informē Komisiju. Ievērojot valsts noteikumus par valsts drošībai svarīgas informācijas aizsardzību, paziņojumā iekļauj visu būtisko un pieejamo faktisko informāciju, kas ir noderīga nolūkā novērtēt, vai ir nekavējoties jārīkojas, lai saglabātu vai atjaunotu aviācijas drošības līmeni Savienībā un nodrošinātu vajadzīgo sadarbību un koordināciju starptautiskā līmenī. Komisija, saņēmusi tādu informāciju, informē citas dalībvalstis.

19.2. Lai īstenotu 3.2. punkta j) un k) apakšpunktā noteiktās prasības un turpmāk izklāstītos noteikumus, katra dalībvalsts no 2028. gada 1. janvāra ievieš procesu, saskaņā ar kuru ziņo, klasificē, apstrādā, glabā, aizsargā, analizē un apkopo informāciju par aviācijas drošības incidentiem, nelikumīgas iejaukšanās darbībām un saistītajām sagatavošanās darbībām. Minētajā procesā nodrošina obligātas ziņošanas sistēmu un konfidenciālu brīvprātīgas ziņošanas sistēmu un ietver sīki izstrādātas prasības, kuru mērķis ir nodrošināt rezultatīvu un efektīvu ziņošanu un turpmāko kontroli, tostarp turpmāko uzdevumu izpildi un koordināciju, kā arī pasākumus vai lēmumus, ko pieņem attiecīgās iestādes.

19.3. No 2028. gada 1. janvāra ekspluatanti un subjekti, kas ir atbildīgi par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, ziņo attiecīgajām iestādēm informāciju par aviācijas drošības incidentiem. Drošības incidenta statusu paziņotam drošības atgadījumam piešķir drošības amatpersona vai vadītājs, pamatojoties uz atgadījuma analīzi un konstatējumu, ka ir vajadzīga papildu rīcība. Drošības incidents var izvērsties nelikumīgas iejaukšanās darbībā, par kuru jāziņo *ICAO* saskaņā ar Čikāgas konvencijas 17. pielikumu, un šo incidentu par šādu darbību var klasificēt pilnvarotā iestāde. Šādai obligātajai ziņošanai piemēro turpmāk norādītos ziņošanas termiņus, sākot no brīža, kad par pamatā esošo atgadījumu ir ziņots, izmantojot 19.4. punktā minēto iekšējo ziņošanas sistēmu:

a) cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā, ja incidents nopietni un tūlītēji ietekmē aviācijas drošības līmeni;

b) 72 stundu laikā, ja incidents nopietni ietekmē aviācijas drošības līmeni;

c) reizi mēnesī visu pārējo incidentu gadījumā.

19.4. No 2028. gada 1. janvāra ekspluatanti un subjekti, kas ir atbildīgi par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, ievieš iekšēju ziņošanas sistēmu praktiskai un savlaicīgai informācijas ziņošanai par aviācijas drošības atgadījumiem. Visi to ekspluatantu un subjektu, kas ir atbildīgi par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, darbinieki ziņo informāciju par aviācijas drošības atgadījumiem, izmantojot šādu iekšēju ziņošanas sistēmu.

19.5. No 2028. gada 1. janvāra attiecīgās iestādes un visi ekspluatanti un subjekti, kas ir atbildīgi par valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, norīko vismaz vienu personu vai struktūrvienību, kas ir atbildīga par ziņošanu, arī par datu kvalitātes pārbaudi datu konsekvences uzlabošanai. Šādu uzdevumu veikšanai norīkoto personu darbā pieņemšanas un apmācības prasības nosaka īstenošanas noteikumos, ko Komisija pieņem saskaņā ar šīs regulas 4. panta 3. punktu.

19.6. No 2028. gada 1. janvāra obligāto ziņošanu attiecīgajām iestādēm veic, izmantojot IV papildinājumā noteikto veidni un atsaucoties uz V papildinājumā noteikto kopējo klasifikāciju. Arī brīvprātīgo ziņošanu var veikt, izmantojot IV papildinājumā noteikto veidni un atsaucoties uz V papildinājumā noteikto kopējo klasifikāciju.

19.7. No 2028. gada 1. janvāra attiecīgās iestādes glabā ziņojumus valsts datubāzē. Ziņojumos iekļautās sensitīvās aviācijas drošības informācijas konfidencialitāti, kā arī jebkādu tās analīzi nodrošina saskaņā ar piemērojamajiem Savienības un valstu tiesību aktiem. Šajā nolūkā katra dalībvalsts nosaka sīki izstrādātas prasības, kas attiecas uz piekļuvi šādai informācijai, kā arī tās fizisko un informācijas tehnoloģiju aizsardzību.

19.8. No 2028. gada 1. janvāra katra dalībvalsts nosaka sīki izstrādātas prasības par ziņojumu apstrādi un glabāšanu, lai novērstu tajos ietvertās informācijas izmantošanu mērķiem, kas nav aviācijas drošība, un pienācīgi aizsargā ziņotāja un ziņojumā minēto personu identitātes konfidencialitāti, ievērojot valsts tiesību aktos noteiktās krimināl procesa, disciplinārās vai administratīvās procedūras prasības.

19.9. No 2028. gada 1. janvāra attiecīgās iestādes izveido un īsteno procedūras, kuras izmanto, lai, pamatojoties uz nepieciešamību zināt, kopīgotu attiecīgo informāciju, kas ietverta ziņojumos, un informāciju par turpmāko kontroli, lai palīdzētu citām valsts iestādēm un aģentūrām, lidostu ekspluatantiem, gaisa pārvadātājiem un citiem attiecīgajiem subjektiem, ja tas var veicināt aviācijas drošības uzturēšanu un uzlabošanu.

19.10. Neatkarīgi no 19.8. punkta no 2028. gada 1. janvāra gadījumā, ja informācija ir būtiska aviācijas drošumam, attiecīgās iestādes var to darīt zināmu valstu civilās aviācijas drošuma iestādēm, attiecīgi ievērojot piemērojamās konfidencialitātes, aizsardzības un aizklāšanas prasības.

19.11. No 2028. gada 1. janvāra, ievērojot konfidencialitātes un aizsardzības prasības, kas noteiktas attiecīgi Savienības un valstu tiesību aktos, attiecīgās iestādes dara zināmu ziņojumos ietverto attiecīgo informāciju Komisijai un citām dalībvalstīm, ja tas var veicināt aviācijas drošības uzturēšanu un uzlabošanu, arī atbildot uz konkrētiem Komisijas vai citu dalībvalstu vaicājumiem.

19.12. No 2028. gada 1. janvāra, ievērojot konfidencialitātes un aizsardzības prasības, kas noteiktas attiecīgi Savienības un valstu tiesību aktos, Komisija un dalībvalstis var darīt zināmu ziņojumos ietverto attiecīgo informāciju starptautiskām organizācijām un trešo valstu attiecīgajām iestādēm, ja tas ir prasīts starptautiskos nolīgumos vai ja tas var veicināt aviācijas drošības uzturēšanu un uzlabošanu.

19.13. No 2028. gada 1. janvāra, neskarot 19.1. un 19.11. punktu, dalībvalstis katru gadu iesniedz Komisijai ziņojumu, kurā ietverta statistika par saņemtajiem ziņojumiem, kas apkopota saskaņā ar V papildinājumā noteikto kopējo klasifikāciju, un to analīze. Pārskata periods ziņojuma iesniegšanai ir no 1. janvāra līdz 31. decembrim, un ziņojuma iesniegšanas termiņš ir seši mēneši pēc pārskata perioda beigām.

19.14. No 2028. gada 1. janvāra Komisija galvenos secinājumus, kas izriet no ziņojumiem, kuri iesniegti saskaņā ar 19.13. punktu, dara zināmus Civilās aviācijas drošības regulatīvajai komitejai un Ieinteresēto personu padomdevējai grupai aviācijas drošības jautājumos.

19.15. Lai nodrošinātu Savienības līmenī saskaņotu pieeju, no 2028. gada 1. janvāra Komisija koordinācijā ar dalībvalstīm var darīt pieejamu piemērotu informācijas tehnoloģiju instrumentu šajā nodaļā noteikto prasību īstenošanas atbalstam.

I papildinājums

Elementi, kas ir jāiekļauj tieši saistīto drošības pasākumu kopumā

Tieši saistīto drošības pasākumu kopumos, kas minēti šā pielikuma 7.1. punktā, ietilpst šādi I pielikuma elementi un attiecīgie noteikumi īstenošanas aktos, kurus Komisija pieņēmusi saskaņā ar šīs regulas 4. panta 3. punktu:

1. punktā – Lidostas drošība:

a) visi 1.1. punkta noteikumi vai

b) visi 1.2. punkta noteikumi (izņemot noteikumus, kas attiecas uz identifikācijas kartēm un transportlīdzekļu caurlaidēm), vai

c) visi 1.2. punkta noteikumi, kas attiecas uz identifikācijas kartēm, vai

d) visi 1.2. punkta noteikumi, kas attiecas uz transportlīdzekļu caurlaidēm, vai

e) visi 1.3. punkta noteikumi un attiecīgie 12. punkta elementi, vai

f) visi 1.4. punkta noteikumi, vai

g) visi 1.5. punkta noteikumi, vai

h) visi 1.7. punkta noteikumi un attiecīgie 11. punkta elementi.

2. punktā – Lidostu norobežotās zonas:

visi šā punkta noteikumi.

3. punktā – Gaisa kuģa drošība:

a) visi 3.1. punkta noteikumi, vai

b) visi 3.2. punkta noteikumi.

4. punktā – Pasažieri un rokas bagāža:

a) visi 4.1. punkta noteikumi un attiecīgie 12. punkta elementi, vai

b) visi 4.2. punkta noteikumi, vai

c) visi 4.3. punkta noteikumi.

5. punktā – Reģistrētā bagāža:

a) visi 5.1. punkta noteikumi un attiecīgie 12. punkta elementi, vai

b) visi 5.2. punkta noteikumi, vai

c) visi 5.3. punkta noteikumi.

6. punktā – Krava un pasts:

a) visi oficiālā kravu aģenta piemērotie noteikumi, kas attiecas uz drošības kontroli, pārbaudi un transportēšanu, un attiecīgie 12. punkta elementi vai

b) visi zināmo nosūtītāju piemērotie noteikumi, kas attiecas uz drošības kontroli un transportēšanu, vai

c) visi apstiprināto transportuzņēmēju piemērotie noteikumi, kas attiecas uz drošības kontroli un transportēšanu, vai

d) visi noteikumi, kas attiecas uz kravas un pasta aizsardzību lidostās.

7. punktā – Gaisa pārvadātāju pasts un gaisa pārvadātāju materiāli:

visi šā punkta noteikumi.

8. punktā – Lidojuma laikā patērējamie krājumi:

visi šā punkta noteikumi un attiecīgie 12. punkta elementi.

9. punktā – Lidostu krājumi:

visi šā punkta noteikumi un attiecīgie 12. punkta elementi.

10. punktā – Drošības pasākumi lidojuma laikā:

visi šā punkta noteikumi.

11. punktā – Darbinieku pieņemšana darbā un apmācība:

a) visi noteikumi, kas attiecas uz darbinieku pieņemšanu darbā lidostā, ekspluatanta, gaisa pārvadātāja vai subjekta uzņēmumā, vai

b) visi noteikumi, kas attiecas uz darbinieku apmācību lidostā, ekspluatanta, gaisa pārvadātāja vai subjekta uzņēmumā.

II papildinājums

Saskaņota atbilstības klasifikācijas sistēma

Lai novērtētu valsts civilās aviācijas drošības programmas īstenošanu, izmanto šādu atbilstības klasifikāciju.

	Drošības audits	Inspekcija	Tests
Atbilst pilnībā	√	√	√
Atbilst, bet ir vēlami uzlabojumi	√	√	√
Neatbilst	√	√	√
Neatbilst, konstatēti būtiski trūkumi	√	√	√
Neattiecas	√	√	
Nav apstiprināts	√	√	√

III papildinājums

Komisijai iesniedzamā ziņojuma saturs

1. **Organizatoriskā struktūra, pienākumi un resursi**

   a) Kvalitātes kontroles organizācijas struktūra, pienākumi un resursi, ietverot nākotnē plānotus grozījumus (sk. 3.2. punkta a) apakšpunktu).

   b) Auditoru skaits – esošais un plānotais (sk. 14. punktu).

   c) Auditoru izietās mācības (sk. 15.2. punktu).

2. **Operacionālās uzraudzības darbības**

   Visas veiktās uzraudzības darbības, precizējot šādus elementus:

   a) veids (drošības audits, sākotnējā inspekcija, kontroles inspekcija, tests, cits);

   b) uzraudzītās lidostas, ekspluatanti vai subjekti;

   c) tvērums;

   d) biežums un

   e) kopējais, veicot konkrēto uzdevumu, pavadīto cilvēkdienu skaits.

3. **Trūkumu novēršanas pasākumi**

   a) Trūkumu novēršanas pasākumu īstenošanas statuss.

   b) Galvenās uzsāktās un plānotās darbības (piemēram, jaunu amata vietu izveide, iepirktais aprīkojums, būvdarbi), korektīvos nolūkos paveiktais.

   c) Izmantotie piespiedu izpildes nodrošināšanas pasākumi (sk. 3.2. punkta f) apakšpunktu).

4. **Vispārējā informācija un tendences**

   a) Kopējais pasažieru un kravas satiksmes apjoms un gaisa kuģu kustību kopējais skaits gadā valstī.

   b) Lidostu saraksts atbilstoši to kategorijai.

   c) To gaisa pārvadātāju skaits, kas veic darbību no konkrētās teritorijas, atbilstoši to kategorijai (valsts, Savienības, trešās valsts).

   d) Oficiālo kravu aģentu skaits.

   e) Zināmo nosūtītāju skaits.

   f) Apstiprināto transportuzņēmēju skaits.

   g) Pilnvaroto piegādātāju skaits (lidostu krājumiem un lidojuma laikā patērējamiem krājumiem).

   h) Aptuvenais skaits citu subjektu, kas atbild par aviācijas drošību (apkalpošanas uz zemes uzņēmumi, drošības uzņēmumi, zināmie lidostu krājumu un lidojuma laikā patērējamo krājumu piegādātāji).

5. **Aviācijas drošības stāvoklis lidostās**

   Aviācijas drošības vispārējais stāvoklis dalībvalstī.

IV papildinājums

Veidne informācijas ziņošanai par drošības atgadījumiem un incidentiem ([1])

Precīzs atgadījuma datums un laiks vai laikposms ([2]): …/…/…

Ziņojuma datums ([3]): …/…/…

Atgadījuma vieta ([4]):

Ziņojošā uzņēmuma nosaukums un/vai ziņojošās personas vārds un uzvārds (ja iespējams ([5])):

Atgadījuma apraksts:

Tūlītēja rīcība un tās veicējs ([6]):

Skartā aviācijas drošības joma:

atklātās teritorijas drošība; pasažieri un rokas bagāža; personāls un gaisa kuģa apkalpe; piekļuves kontrole; reģistrētā bagāža; lidojuma laikā patērējamie krājumi; lidostu krājumi; gaisa kuģa aizsardzība uz zemes; gaisa kuģa drošības pasākumi lidojumā; krava un pasts; gaisa satiksmes vadība; digitālā informācija un tehnoloģijas; bezpilota gaisa kuģa sistēma(-as) (*UAS*) / bezpilota lidaparāts (*UAV*) / tālvadības gaisa kuģa sistēma(-as) (*RPAS*); no attāluma izmantojams ierocis (pārnēsājamas pretgaisa aizsardzības sistēmas (*MANPAD*) u. c.); lāzeri; aviācijas drošības informācija; vispārējā aviācija / aeroklubi.

Ietekme vai iespējamā ietekme uz drošību ([7]):

Citi komentāri/priekšlikumi/informācija ([8]):

Kontaktinformācija (e-pasts, tālruņa numurs):

([1]) Šajā veidnē jēdziens "atgadījums" attiecas arī uz aviācijas drošības atgadījumiem un incidentiem.
([2]) Ja nav iespējams noteikt precīzu datumu un laiku.
([3]) Ja atšķiras no atgadījuma datuma.
([4]) Lidostas nosaukums un, ja iespējams, *IATA*/*ICAO* kods, kā arī teritorija, kurā konstatēts atgadījums.
([5]) Ziņojošās fiziskās personas vārdu un uzvārdu var izlaist.
([6]) Piemēram, vietējo tiesībaizsardzības iestāžu un/vai lidostas iestāžu informēšana par situāciju.
([7]) Ziņotāja viedoklis par to, kā tiek ietekmēts aviācijas drošības līmenis.
([8]) Šajā iedaļā var iekļaut papildinformāciju, ko vēlams saņemt no ziņotāja, piemēram, attiecībā uz sākotnējo riska novērtējumu; darbību(-ām) nolūkā ierobežot ietekmi uz aviācijas drošību; korektīvu(-iem) pasākumu(-iem) (attiecīgā gadījumā); un lietas statusu uzņēmumā (attiecīgā gadījumā).

V papildinājums

Drošības atgadījumu un incidentu kopējā klasifikācija ([1])

Klase ([1])	Kategorija ([2])
Atklātās teritorijas drošība	Transportlīdzeklī ievietotas improvizētas sprāgstierīces (ISI) vai improvizētas degierīces (IDI) atklāšana vai izmantošana
	Personas nogādātas ISI/IDI atklāšana vai izmantošana
	Bruņots uzbrukums
	Bez uzraudzības atstāti/aizdomīgi priekšmeti (attiecas arī uz kontrolējamo teritoriju)
	Ķīmisks, bioloģisks un radioloģisks (*CBR*) uzbrukums
	Kaitējums kritiskajai infrastruktūrai / viegli ievainojamiem objektiem
	Aizdomīga uzvedība
	Neplānoti traucējumi, arī spridzināšanas draudi vai viltus draudi
Pasažieri un rokas bagāža	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
	Trūkumi drošības kontrolpunktā veicamo pārbaužu procesā
	Pārbaudītu un nepārbaudītu pasažieru kontakts
	Aizdomīga uzvedība
Personāls un gaisa kuģa apkalpe	Trūkumi drošības kontrolpunktā veicamo pārbaužu procesos
	Aizliegta priekšmeta/ISI/IDI atklāšana vai izmantošana
	Sabotāža
	Iekšnieks, kas apiet drošības kontroli
	Apzināts mēģinājums apiet padziļinātas drošības pārbaudes / iepriekšējās darbības pārbaudes režīmu
Piekļuves kontrole	Nesankcionēta piekļuve caur perimetru vai šādas piekļuves mēģinājums
	Nesankcionēta piekļuve ierobežotas iekļuves drošības zonai (*SRA*) vai citai kontrolējamai teritorijai (personas, kas nav personāls)
	Nesankcionēta piekļuve / piekļuve bez pavadības *SRA* iekšienē (personāls)
	Personāla aizdomīga uzvedība
	Trūkumi piekļuves kontroles sistēmā
	Trūkumi ID karšu izdošanas sistēmā
	Trūkumi transportlīdzekļu piekļuves kontroles sistēmā, arī drošības kontroles pasākumu piemērošanā un/vai braucēju un transportlīdzekļu pārbaudē
Reģistrētā bagāža	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
	Trūkumi pārbaudītās reģistrētās bagāžas aizsardzībā

([1]) V papildinājumu var izmantot arī par drošības datu kategorizēšanas un attiecīgo atgadījumu definīciju izstrādes atbalsta rīku.

Klase ([1])	Kategorija ([2])
	Pierādījumi par nesankcionētu manipulāciju ar pārbaudīto reģistrēto bagāžu
	Trūkumi reģistrētās bagāžas pārbaudes (*HBS*) sistēmā vai procesā (arī pasažieru un bagāžas identifikācijā)
	Trūkumi nosūtīto ieroču transportēšanas procesā
Lidojuma laikā patērējamie krājumi	Nesankcionēta piekļuve objektam, kur atrodas lidojuma laikā patērējamie krājumi
	Trūkumi drošu krājumu aizsardzībā
	Pierādījumi par nesankcionētu manipulāciju ar drošiem lidojuma laikā patērējamiem krājumiem
	Trūkumi drošības kontroles piemērošanā
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
Lidostu krājumi	Nesankcionēta piekļuve objektam
	Trūkumi drošu krājumu aizsardzībā
	Pierādījumi par nesankcionētu manipulāciju ar drošiem lidostu krājumiem
	Trūkumi drošības kontroles piemērošanā
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
Gaisa kuģa aizsardzība uz zemes	Nesankcionēti iekļuvis pasažieris gaisa kuģī
	Nesankcionēti iekļuvis personāls gaisa kuģī
	Trūkumi gaisa kuģa pārmeklēšanā/pārbaudē drošības nolūkā
	Trūkumi gaisa kuģa aizsardzības pasākumos, arī gadījumā, kad gaisa kuģis novietots stāvvietā uz nakti
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana gaisa kuģa salonā vai kravas nodalījumā
Gaisa kuģa drošības pasākumi lidojumā	Problemātiskas uzvedības pasažieris (ziņo tikai 3. un 4. līmeņa gadījumā (sk. *ICAO* Aviācijas drošības rokasgrāmatu))
	Trūkumi pilotu kabīnes durvju procesā/aizsardzībā
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
	CBR uzbrukums
	Gaisa kuģa sagrābšana lidojuma laikā
	Spridzināšanas draudi lidojuma laikā
Krava un pasts	Nesankcionēta piekļuve kravas pārbaudes objektam
	Trūkumi pārbaudes procesā
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana vai izmantošana
	Trūkumi drošas kravas aizsardzībā
	Pierādījumi par nesankcionētu manipulāciju ar drošu kravu
	Trūkumi pieņemšanas procesā

Klase ([1])	Kategorija ([2])
	Aizdomīga darbība
	Paziņojums "Neiekraut!" saskaņā ar *PLACI* shēmām
Gaisa satiksmes vadība	Bruņots uzbrukums gaisa satiksmes vadības (*ATC*) objektam
	Aeronavigācijas līdzekļu iznīcināšana vai bojājumi
	Neatļauta piekļuve
Digitālā informācija un tehnoloģijas	Uzbrukums gaisa kuģa sistēmai(-ām)
	Uzbrukums gaisa satiksmes pārvaldības (*ATM*) sistēmai(-ām)
	Uzbrukums lidostas sistēmai(-ām)
	Uzbrukums citām kritiski svarīgām sistēmām un datiem
Bezpilota gaisa kuģa sistēmas (*UAS*)	Nesankcionēta iekļūšana kontrolējamā gaisa telpā
Bezpilota lidaparāts (*UAV*)	Bīstama savstarpēja tuvošanās / satuvošanās ar gaisa kuģi lidojuma laikā
Tālvadības gaisa kuģa sistēma (*RPAS*)	Trieciens/sadursme ar gaisa kuģi lidojuma laikā
	Pamanīšana no gaisa kuģa/lidostas
	Bezpilota lidaparāta (*UAV*) radīts apdraudējums gaisa kuģim
	UAV radīts apdraudējums lidostas infrastruktūrai
	UAV radīts apdraudējums pasažieriem
No attāluma izmantojams ierocis (*MANPAD* u. c.)	Uzbrukums gaisa kuģim vai lidostas objektam
	Ziņota pamanīšana
Lāzeri	Uzbrukums gaisa kuģim vai lidostas objektam
	Ziņota pamanīšana
	Aizdomīga darbība
Aviācijas drošības informācija	Trūkumi sensitīvas aviācijas drošības informācijas aizsardzībā
	Informācijas sistēmu integritātes un pieejamības zudums
Vispārējā aviācija / aeroklubi	Nesankcionēta piekļuve
	Aizliegta priekšmeta / ISI / IDI atklāšana

([1]) Klase: raksturo tematu, uz kuru attiektos drošības incidents, piemēram, "piekļuves kontrole", "reģistrētā bagāža" vai "krava/pasts". Izvēlētie identifikatori jau ir plaši izmantoti *ICAO* 17. pielikumā un Aviācijas drošības rokasgrāmatā (dok. 8973), un paredzams, ka subjektiem būs viegli atsaukties uz tiem un iestādēm tie būs būtiski novērtējumu veikšanai.

([2]) Kategorija: norāda specifiskāku attiecīgā drošības incidenta aprakstu. Kategorijas katrā klasē atšķiras, jo iespējamie drošības incidenti atšķiras atkarā no tā, uz kuru aviācijas drošības procesu tie attiecas. Piemēram, klase "gaisa kuģa aizsardzība uz zemes" ietver kategoriju "trūkumi gaisa kuģa pārmeklēšanā/pārbaudē drošības nolūkā", savukārt klase "reģistrētā bagāža" ietver kategoriju "trūkumi pārbaudītās reģistrētās bagāžas aizsardzībā". Attiecībā uz incidentiem, kuri atgadās pārāk reti, lai pamatotu atsevišķas kategorijas izveidi, vai kurus var uzskatīt par jaunu apdraudējumu vai ievainojamību, tiktu izmantota arī kategorija "citi". Tomēr šī iespēja būtu jāizmanto tikai tad, ja neviena cita kategorija nešķiet piemērota."